

טיפול בהתנוונות שיחי קיווי במלכיה - 2005

מוטי פרס יעל גרינבלט-אברון ואילן דיין

במלכיה בחלקת פילבוקס נראית תופעה של התנוונות שיחי קיווי. ההתנוונות אינה אחידה ואינה מרוכזת. יש חשש שהתחלת השימוש במי זמר להשקיית החלקה לפני מספר שנים גרמה להאצת התופעה. כדי לפתור את בעיית החלקה סוכם להקים ניסיון מצעים. הניסוי הוקם ב 2003 באביב.

שיטות

הוצבו 4 טיפולים :

- א. בקורת ללא מצעים - מערכת ההשקיה המקורית.
- ב. בקורת ללא מצעים – טפטוף צפוף 2 שלוחות.
- ג. תעלת פרליט – טפטוף צפוף על תעלת הפרליט, בקרקע תישאר השלוחה המקורית.
- ד. שתי תעלות פרליט – טפטוף צפוף, 2 שלוחות.
- ה. קומפוסט 6 מ"ק לדונם – טפטוף צפוף, 2 שלוחות. קומפוסט פוזר בשנים 2003 ו-2005.

בוצעו הערכות של מצב הווגטטיבי של החלקה ב 7/03 וב 9/03. ב 6/04 וב 10/04. וכן ב 6/05 ו סוף 9/05.

כל שיח קיבל דירוג 1 – 5 כאשר 1 הוגדר כמנוון 5 הוגדר כשיח בריא וצומח.

בקטיף נקטפו בכל חלקה 10 עצים ויבולם נשקל ונספרו מספר הפירות. לא בוצע מיון של פרי החלקה.

תוצאות

תמצות תוצאות 2003

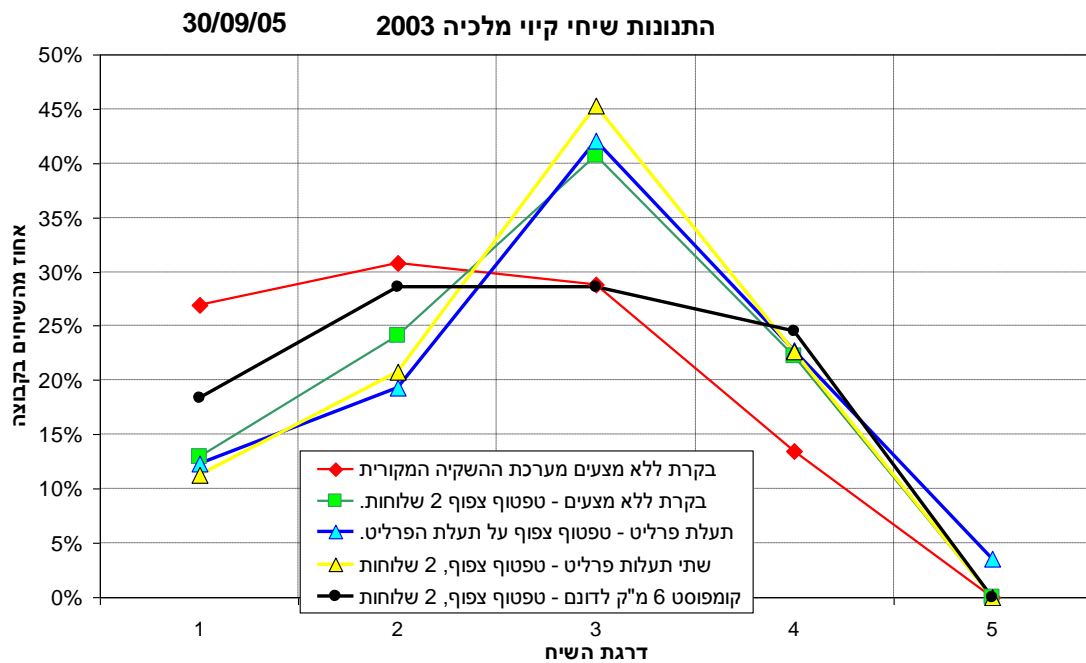
- ⇐ הערכת מצב השיחים : כל הטיפולים זהים למעט טיפול הטפטוף הצפוף בו נראית עליה יחסית בדרגה 3 על חשבון ירידה באחוז השיחים בדרגה 1 (מנוון לחלוטין).
- ⇐ התפלגות מצב השיחים לפי טיפולים : נראה שטיפול בקרת (ללא שינוי במערכת ההשקיה) נשאר באותה התפלגות כמו בקיץ. כששיא ההתפלגות בדרגה 2. ביתר הטיפולים עבר שיא ההתפלגות לדרגה 3.
- ⇐ התפלגות יבול בשיחי הקיווי : בטיפולי בקורת ושתי תעלות פרליט יש הרבה שיחים בתחום היבול הנמוך ומעט שיחים בתחום היבול הגבוה. בטיפולי טפטוף צפוף וקומפוסט נראית תופעה הפוכה – יותר שיחים ביבול הגבוה.

תמצות תוצאות 2004

- מבחינת דרוג השיחים בסוף 2004 יש יתרון לטפטוף הצפוף. הטיפול הגרוע ביותר הוא הביקורת עם הטפטוף הישן.
- סמוך למועד ההגדרה היה ארוע שרב. הייתה התאמה בין מצב השיחים למידת הפגיעה מהשרב. שיחים במצב וגטטיבי טוב כמעט לא נפגעו מהשרב.
- ביבול הכללי ובמספר הפירות יש יתרון קל לטיפול הטפטוף הצפוף.

תוצאות 2005

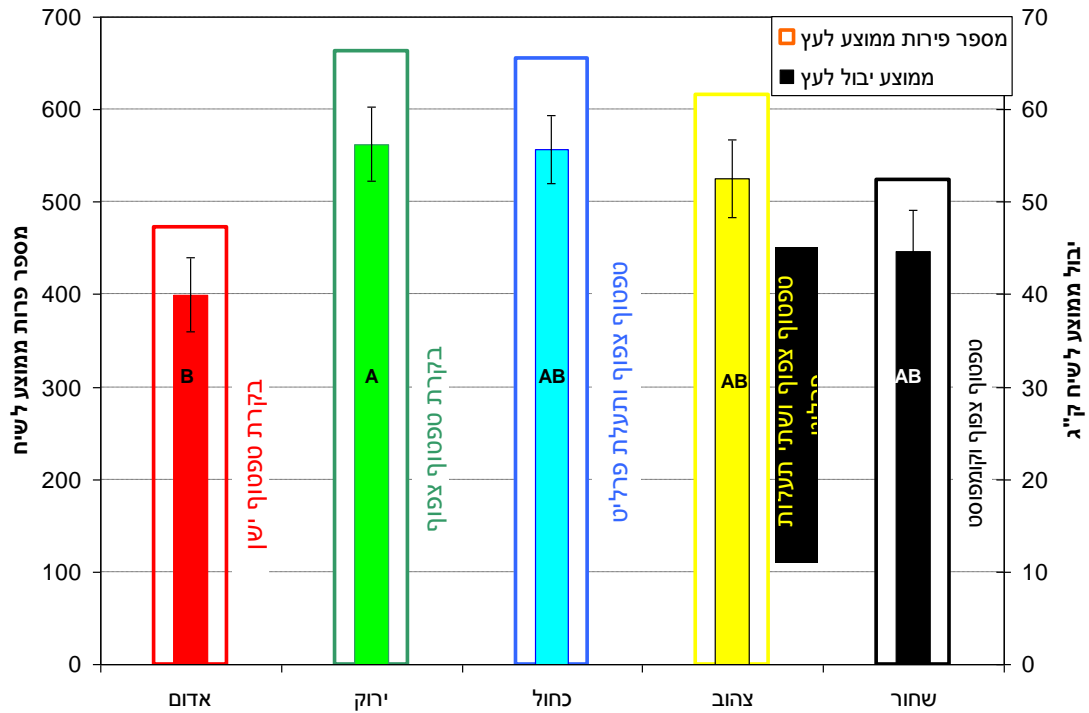
באיור 1 מוצגת התפלגות דרוג שיחי הקיווי בחלקה בסתיו 2005.
איור 1

טיפול הביקורת עם מערכת ההשקיה הישנה במצב הגרוע ביותר. בדרגות הנמוכות 1 ו-2 חלקו רב ובדרגות הגבוהות חלקו נמוך מכל יתר הטיפולים. טיפול הטפטוף הצפוף ותעלות הפרליט במצב דומה והטוב בניסוי. טיפול הקומפוסט במצב ביניים.

באיור 2 מוצג תוצאות הקטיף בחלקה

איור 2

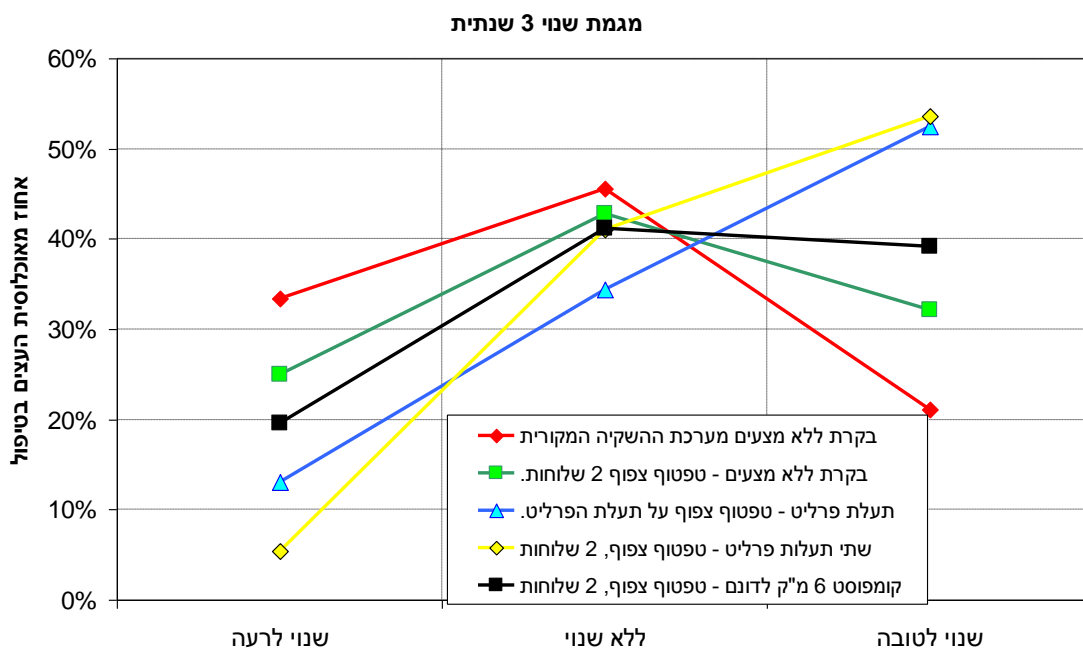

ביבול של 2005 יש יתרון לטיפול הטפטוף הצפוף הנבדל רק מטיפול הבקרת. אין הבדלים במספר הפירות

השואות רב שנתיות

כדי לבדוק מגמות רב שנתיות בהגדרות המצב הווגטיבי של השיחים בוצע הניתוח הבא: לגבי כל שיח בוצעה רגרסיה ליניארית כשהמשתנה הבלתי תלוי הוא התאריך והמשתנה התלוי הוא דרגת הצימוח כפי שהוגדרה פעמיים בשנה ב 3 השנים האחרונות. תוצאות הרגרסיות חולקו ל 3 מחלקות: שינוי לרעה, ללא שינוי ושינוי לטובה. תוצאות הניתוח מוצגות באיור 3

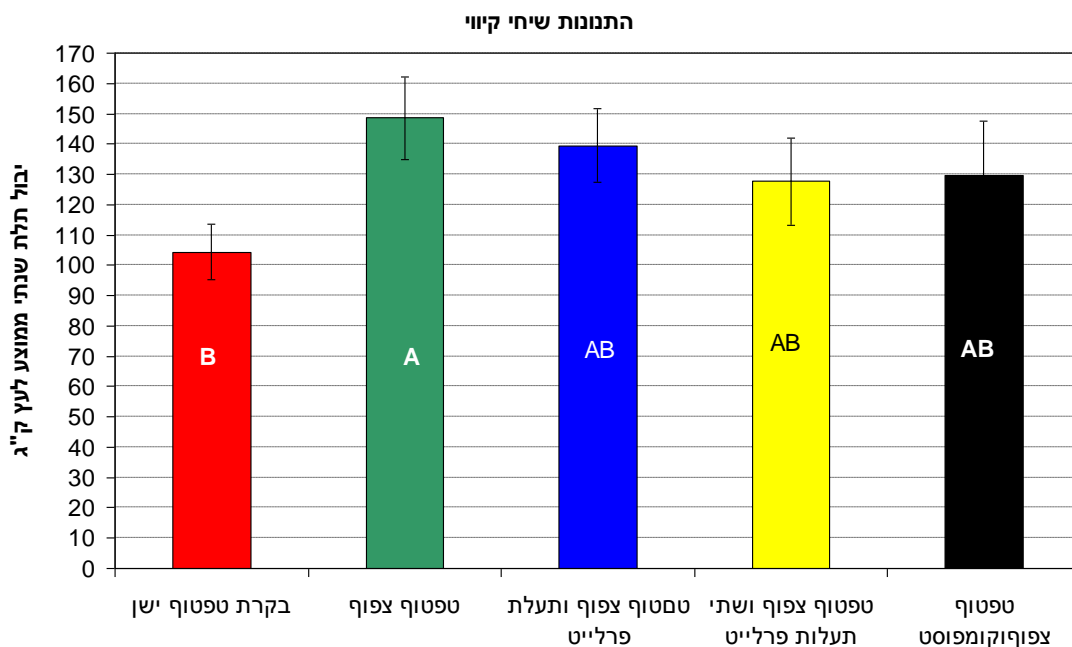
איור 3 : התפלגות מגמות השתנות מצב השיחים

בטיפול הביקורת כשליש מהשיחים השתנו לרעה כמחצית ללא שינוי וכחמישית שיפור. בטיפול הפרלייט, שתוצאותיהם דומות, כעשירית מהשיחים מצבם הורע, 40% ללא שינוי וכמחצית שיפור. טיפול הטפטוף הצפוף והקומפוסט במצב ביניים.

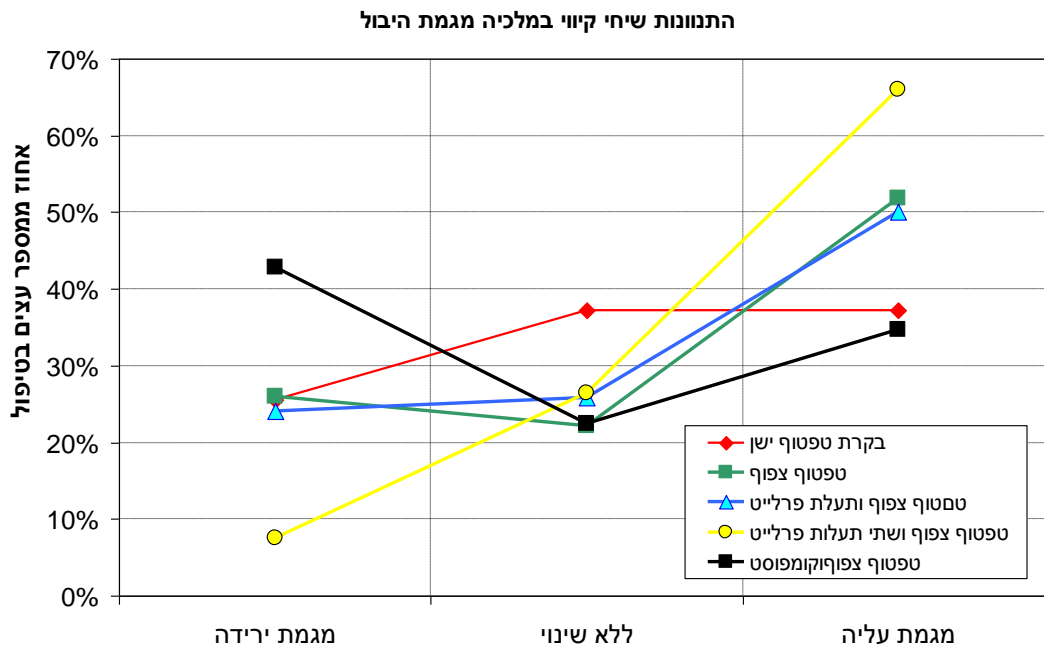
באיור 4 מוצגת השוואת היבול המצטבר לעץ ב 3 שנות הניסוי

איור 4 : יבול רב שנתי מצטבר

גם כאן ההבדל המובהק הוא בין הביקורת לבין הטפטוף הצפוף.

בדומה לניתוח הרב שנתי לגבי מגמת ההשתנות של דרגות הצימוח התבצע ניתוח לגבי רמת היבול השנתית. תוצאות הניתוח מוצגות באיור 5.
איור 5 : מגמות השתנות היבול

טיפול שתי תעלות פרלייט הוא הטוב ביותר. בכשני שלישים מהעצים יש שיפור ביבול. בטיפול של תעלת פרלייט אחת וטפטוף צפוף יש שיפור בכמחצית מהעצים. בטיפול הביקורת ובטיפול הקומפוסט יש שיפור בשליש השיחים בלבד.

סיכום

מבחינת הצימוח ב 2005 רוב הטיפולים טובים מטיפול הביקורת. טיפול הקומפוסט רק במעט. מבחינת היבול נראית התמונה הרגילה טיפול הטפטוף הצפוף טוב מטיפול הביקורת עם מערכת ההשקיה הישנה. כאשר יתר הטיפולים אינם נבדלים מטיפולי הביקורת של הטפטוף. תמונת היבולים של 2005 היא גם של יבול מצטבר לשיח ב 3 השנים האחרונות. מגמת השינוי ביבולים היא לטובת טיפולי הפרלייט והטפטוף הצפוף. במגמות השינוי במצב הצמחים יש עדיפות לטיפולי הפרלייט. נראה לי שהשפעת הטיפולים מתרחשת באיטיות. לכן כדאי להמשיך בניסיון לפחות בשנה נוספת.